

Udruženje/udruga "BH novinari", Kralja Tvrta 5/5, 71000
Sarajevo Telefoni: 033 223 818, 033 217 302
E-mail: bhnovinari@bhnovinari.ba, WEB: www.bhnovinari.ba

Sarajevo, 21.4.2017.

Broj: 01-42/17

Cijenjenje koleginice i kolege iz CIN-a,

Sa dužnom smo pažnjom u BH novinarima pročitali vaše reagiranje i analizirali primjedbe na izvještaj „Indikatori nivoa medijskih sloboda i sigurnosti novinara na Zapadnom Balkanu“ (dio za Bosnu i Hercegovinu).

Na samom početku, želimo naglasiti kako nije bilo nikakve namjere priređivača Izvještaja da se CIN-u ili bilo kojem drugom mediju, instituciji i osobi u BiH nanese bilo kakva šteta. Naprotiv, namjera nam je bila da, koristeći različite istraživačke metode prikupimo činjenice, stavove i mišljenja od značaja za medijske slobode i sigurnost novinara u zemljama Zapadnog Balkana, uključujući i BiH. Izvještaj i njegovi nalazi, predstavljeni u Sarajevu 10. aprila 2017. su prvi takve vrste u BiH, u kojem se fokus stavlja na novinare i njihovu sigurnost, te predstavljaju bazni dokument za vođenje sveobuhvatne javne debate među medijskim profesionalcima i drugim zainteresiranim akterima radi unpređenja mehanizama zaštite slobode medija i novinara. Vaše smo reagiranje prihvatali u tom kontekstu, kao doprinos razješnjavanju nalaza iz Izvještaja, te otvaranje mogućnosti za nastavak dijaloga kroz konkretne i posebne javne događaje, ali i kreiranje novog izvještaja za 2018.

Na primjedbe iz vašeg dopisa od 12.aprila 2017., odgovaramo redom, kako su navedene:

1. Navodite kako citat: „*Samo Centar za istraživačko novinarstvo, čiji novinari rade po više mjeseci na istraživanju jedne priče, su zadovoljni pristupom informacijama u Bosni i Hercegovini..*“ (stranica 24. u Izvještaju) može čitaocu navesti na krivi zaključak da je CIN zadovoljan Zakonom o slobodi pristupa informacijama, odnosno njegovom primjenom. Slažemo se sa vašom primjedbom, pa ćemo u samom Izvještaju (elektronska verzija) ovu ocjenu preciznije definirati na način da će ona glasiti: „*Samo Centar za istraživačko novinarstvo, čiji novinari rade po više mjeseci na istraživanju jedne priče, su zadovoljni postojanjem Zakona o slobodi pristupa informacijama u Bosni i Hercegovini, ali ne i njegovom implementacijom*“. Ova ispravka je i u suglasnosti sa slijedećim dijelom Izvještaja, koji navodite, a koji glasi: „*oni (misli se na novinare CIN-a, opaska B.R.) često pribjegavaju i pravnim tužbama u slučajevima kada javni autoriteti odbiju otkriti informacije...*“.

2. Vaša pimjedba na ocjenu sa stranice 30. Izvještaja, a koja glasi: „*Pojedini mediji ove neprofitne medije nazivaju „stranim plaćenicima, jer se finansiraju iz donacija. Neki mediji odbijaju da objave istraživačke priče neprofitnih medija, često zbog animoziteta prema stabilnom funkcioniranju i egzistenciji ovih medija, iako većina medija danas prenosi tekstove nekih od njih (CIN)*“ je zapravo mišljenje sagovornika konsultovanih tokom istraživačkog postupka, te s toga ne možemo ulaziti u tumačenje ili ispravaljenje/mijenjanje njihovih stavova. Ocjenu iz ovog citata nismo smatrali negativnom za CIN, budući da se vaš medij ne navodi izrijekom, te da se već u sljedećoj rečenici CIN navodi kao jedini neprofitni medij čiji se izvještaji i analize prenose u drugim medijima. Zbog toga nismo tražili dodatno mišljenje o ovoj ocjeni naših ispitanika, kako smo to inače činili tokom pripreme Izvještaja i u odnosu na neke druge stavove i mišljenja. Ovdje želimo naglasiti kako istraživački tim BH novinara upravo radi na istraživanju za ovu 2018. godinu, u okviru kojeg ćemo svakako konsultirati i intervjuirati novinare i urednike CIN –a, kao važne aktere na medijskoj sceni BiH.
3. Druge dvije primjedbe, koje se odnose na izjave sadašnjih i bivših novinara CIN–a, date drugim medijima (objavljene na 31. stranici Izvještaja), prihvatomamo kao vašu interpretaciju tih citata, ali ne i kao mogućnost „neistina u tekstu“, odnosno samom Izvještaju.

Citat „*Novinar Centra za istraživačko novinarstvo izjavio je za Televiziju N1: „Kada radite neku temu, to nije vaš izbor, već urednikov i vi morate uraditi zadatak*“ preuzet je kako je i navedeno u izvoru sa portala tuzlanski.ba, kao i na brojnim drugim portalima... U ovom tekstu novinar govori o iskustvu koje je doživio tokom istraživanja jedne priče i izazovima sa kojima se susreo. Citat je uvršten u dio Izvještaja koji govori o slobodi koju novinari imaju u procesu izvještavanja. Stoga, citat nije izvađen iz konteksta, već je iz navedenog teksta korišten dio koji odgovara na navedeno istraživačko pitanje.

Također, ne dovodimo u sumnju vaš navod da je novinar govorio o radnom iskustvu za drugu medijsku kuću, a ne Centar za istraživačko novinarstvo. Ipak, ta informacija (kao činjenica) nije navedena u članku koji smo mi koristili tokom istraživanja. Stoga, nije moguće tvrditi da smo mi s namjerom ili nepažnjom isključili ovu informaciju i time doveli čitaoce u zabludu. Mi ne možemo dodati tu informaciju, ukoliko ona nije navedena u tekstu, koji je korišten kao izvor informacija. U članku je novinar predstavljen sljedećom rečenicom: „*Gost je bio Mubarek Asani, novinar Centra za istraživačko novinarstvo.*“ Ako smatrate da ovo utiče na mišljenje čitalaca o CIN-u, možemo vam samo preporučiti da tražite izmjenu teksta od prvog izvora. S obzirom da je nama, kao udruženju novinara, izrazito stalo do ugleda medijskih kuća u BiH, mi ćemo svakako u našem Izvještaju za 2017. unijeti odgovarajuću izmjenu, ukoliko primarni izvor (nevedeni portal) promijeni sporni dio.

Citat „*Bivši novinar CIN-a izjavio je za internetski portal Frontal. ba: „Kad kažem da se sloboda ne koristi dovoljno, tu mislim, prije svega, na autocenzuru“*“. Tačno je da je vaš bivši kolega ovdje govorio o medijskoj sceni u BiH. Ali ni izdvojeni citat ne govori o prisutnosti autocenzure direktno u CIN-u., kako vi tumačite citat iz našeg

Izvještaja. Žao nam je, ali, uzimajući u obzir da je izvor naveden, ne možemo se složiti sa vama da time dovodimo čitatelje u zabludu. Navođenje izvora i služi, između ostalog, da ne bi došlo do krivog navođenja činjenica ili drugaćijeg tumačenja nečijih stavova i mišljenja, te kao neposredna mogućnost da se čitatelji upoznaju sa cjelinom izjave ili njenim širim kontekstom.

U vezi sa dva prethodna citata na koje ste reagirali prema BH novinarima nakon predstavljanja Izvještaja, slobodni smo preporučiti da, u cilju izbjegavanja bilo kakvih nesporazuma u vezi sa natpisima u kojima se pominje CIN i/ili njegovi novinari, blagovremeno reagirate prema primarnom izvoru informacija/mediju koji je objavio sadržaj na koji imate primjedbe. To je u skladu i Kodeksom za štampane i online medije u BiH, kao i sa propisima o odgovornosti iz člana 6 stava 2 Zakona o zaštiti od klevete FBiH.

Cijenjene koleginice i kolege, svi mi iz BH novinara smo svakako otvoreni za saradnju sa CIN-om i nastavak zajedničkog djelovanja u okviru aktuelne debate o „Indikatorima nivoa medijskih sloboda i sigurnosti novinara na Zapadnom Balkanu“ kroz organizovanje posebnih radionica sa medijskim profesionalcima iz BiH, ali i u okviru već ranije uspostavljenih mreža u kojima obje organizacije participiraju na profesionalan i otvoren način. Stojimo vam na raspolaganju za buduće dogovore i/ili zajedničke inicijative.

S poštovanjem,

U ime BH Novinara:

Borka Rudić, generalna tajnica